

Stefan Rejmoniak

"Zeuge des verborgenen Gottes :
Katechesen zum
Johannesevangelium für die
gymnasiale Oberstufe", Bruno
Dreher, Freiburg-Basel-Wien 1970 :
[recenzja]

Collectanea Theologica 41/3, 207

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bruno DREHER, *Zeuge des verborgenen Gottes. Katechesen zum Johannes-evangelium für die gymnasiale Oberstufe*, Freiburg—Basel—Wien 1970, Herder, s. 268.

Mija okres katechizacji, w którym Pismo św. służyło za ilustrację abstrakcyjnych sformułowań katechizmowych, albo za pogląd, z którego wyprowadzono dowolnie obrane prawdy wiary, lub też stanowiło jedynie zbiór przykładów życia moralnego. Taka wyłącznie pomocnicza rola nie odpowiada istocie i godności księgi, która jako źródło przepowiadania wiary wymaga, aby wydobywano i przekazywano te prawdy, które są w niej zawarte. Ponadto jako księga zwracająca się z orędziem Bożym do ludzi wszystkich pokoleń musi w przekazywaniu ukazać w pełni swe aktualne znaczenie również dla dzisiejszego człowieka.

Te postulaty współczesnej katechezy biblijnej podejmuje i realizuje B. Dreher, profesor pedagogiki religijnej i teologii kerygmatycznej na uniwersytecie we Wiedniu. Omawiana pozycja zawiera 30 katechez opartych na wybranych tekstach ewangelii św. Jana, przeznaczonych dla uczniów wyższych klas licealnych. Katechezy te wskazują w sposób szczegółowy i wyczerpujący założenia i przebieg lekcji biblijnej. Każda z nich dzieli się na trzy części.

W pierwszej autor zajmuje się tekstem ewangelicznym od strony egzegezy i teologicznej. Omawiając takie momenty jak autorstwo tekstu, jego rodzaj literacki, *Traditions- i Redaktionsgeschichte*, „*Sitz im Leben*”, cel napisania, egzegezę poszczególnych wierszy, treść kerygmatyczną czy porównanie z synoptykami, prowadzi katechetę do uchwycenia właściwej treści omawianej perykopy.

W drugiej części katechezy przeprowadzając dydaktyczną analizę autor bierze pod uwagę psychologiczne uwarunkowanie ucznia, stopień trudności danej perykopy, jej aktualność, wskazuje na tematy w niej zawarte, czasami proponując wybór niektórych lub tylko jednego z nich. Analiza zmierza tu do określenia wzajemnego stosunku kerygmy tekstu i odpowiadającej jej sytuacji egzystencjalnej uczniów.

Wreszcie część trzecia omawia przebieg lekcji w oparciu o uprzednio ustalone podstawy teologiczno-egzegetyczne i dydaktyczne tekstu. Charakterystyczną jest przyjęta zasada, by punktem wyjścia lekcji było nawiązanie do życia. Dlatego też każda lekcja rozpoczyna się urywkiem z literatury współczesnych autorów (Antoine de Saint-Exupéry, E. Hemingway, Simone de Beauvoir...), wiadomością z aktualnej prasy, sceną z filmu lub audycją telewizyjną. Pozwala to w sposób obrazowy, żywy, przedstawić sytuację współczesnego człowieka, jego potrzeby, pragnienia, dążenia, pytania czy problemy, na które Ewangelia — omawiany urywek — niesie odpowiedź, czy rzuca światło. Kerygma Ewangelii i sytuacja człowieka nie stanowią dwu oddzielnych, po sobie następujących elementów, lecz w całym toku lekcji wzajemnie się przenikają i zająbiają. Uchwycony moment ludzkiej egzystencji jest od początku do końca lekcji oświetlany Ewangelią.

Ponieważ dzisiaj nie może być mowy o katechezie biblijnej wyizolowanej i pozbawionej ścisłego związku z katechezą dogmatyczną i liturgiczną, dlatego też powyższe katechezy, przeprowadzając wspólny im temat: Jezus Chrystus naszym Zbawicielem, czynią to w organicznym powiązaniu z powyższymi aspektami. W tym sensie są to również katechezy dogmatyczne, a jednocześnie prowadzą do żywego kontaktu z liturgią Kościoła.

W poszukiwaniu katechezy uwzględniającej zarówno wyniki współczesnej egzegezy, jak i życie tych, do których jest skierowana — książka Drehera stanowi konkretną i praktyczną pomoc. Przyjęta zaś przez autora metoda przygotowania katechezy i przeprowadzenia jednostki lekcyjnej może mieć zastosowanie również odnośnie innych ksiąg Pisma świętego.

Ks. Stanisław Rejmoniak OMI, Odra